C/2024/3822

19.6.2024

Uznesenie Parlamentného zhromaždenia Euronest o hospodárskych dôsledkoch ruskej útočnej vojny na Ukrajinu a východné susedstvo prijaté 20. marca 2024

(C/2024/3822)

PARLAMENTNÉ ZHROMAŽDENIE EURONEST,

— so zreteľom na zakladajúcu listinu Parlamentného zhromaždenia EURONEST z 3. mája 2011 a na spoločné vyhlásenie zo samitu Východného partnerstva z 24. novembra 2017,

— so zreteľom na Dohodu o pridružení medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu a ich členskými štátmi na jednej strane a Gruzínskom na strane druhej ([1]), najmä na prehĺbenú a komplexnú zónu voľného obchodu,

— so zreteľom na Dohodu o pridružení medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu a ich členskými štátmi na jednej strane a Moldavskou republikou na strane druhej ([2]), najmä na prehĺbenú a komplexnú zónu voľného obchodu,

— so zreteľom na Dohodu o pridružení medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Ukrajinou na strane druhej ([3]), najmä na prehĺbenú a komplexnú zónu voľného obchodu,

— so zreteľom na Dohodu o komplexnom a posilnenom partnerstve medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu a ich členskými štátmi na jednej strane a Arménskou republikou na strane druhej ([4]),

— so zreteľom na Dohodu o partnerstve a spolupráci medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Azerbajdžanskou republikou na strane druhej ([5]),

— so zreteľom na svoje uznesenie z 21. februára 2023 o prechode na zelenú energiu v reakcii na súčasné výzvy energetickej bezpečnosti v krajinách Východného partnerstva v kontexte ruskej útočnej a okupačnej vojny ([6]),

— so zreteľom na obnovený program obnovy, odolnosti a reforiem, ktorý sa opiera o hospodársky a investičný plán pre Východné partnerstvo,

— so zreteľom na viacročný indikatívny program pre východné susedstvo na roky 2021 – 2027,

— so zreteľom na žiadosti Ukrajiny a Moldavska o členstvo v EÚ z 28. februára 2022, resp. 3. marca 2022, a na následné rozhodnutie Európskej rady z 23. júna 2022 udeliť im štatút kandidátskych krajín,

— so zreteľom na žiadosť Gruzínska o členstvo v EÚ z 3. marca 2022 a následné rozhodnutie Európskej rady z 23. júna 2022 uznať jeho európsku perspektívu,

— so zreteľom na rozhodnutie Európskej rady zo 14. a 15. decembra 2023 začať prístupové rokovania s Ukrajinou a Moldavskom a udeliť Gruzínsku štatút kandidátskej krajiny,

— so zreteľom na vyhlásenie regiónov a miest Európskej únie z 3. marca 2022 o solidarite s Ukrajinou,

([1]) Ú. v. EÚ L 261, 30.8.2014, s. 4.
([2]) Ú. v. EÚ L 260, 30.8.2014, s. 4.
([3]) Ú. v. EÚ L 161, 29.5.2014, s. 3.
([4]) Ú. v. EÚ L 23, 26.1.2018, s. 4.
([5]) Ú. v. EÚ L 246, 17.9.1999, s. 3.
([6]) Ú. v. EÚ C 229, 29.6.2023, s. 16.

— so zreteľom na uznesenia Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru z 24. marca 2022 o vojne na Ukrajine a jej hospodárskych, sociálnych a environmentálnych dôsledkoch ([7]) a zo 16. júna 2022 na tému Ukrajina – od pomoci k obnove – návrhy európskej občianskej spoločnosti ([8]),

— so zreteľom na oznámenie Komisie z 8. marca 2022 s názvom Európska solidarita s utečencami a ľuďmi, ktorí utekajú pred vojnou na Ukrajine (COM(2022)0107),

— so zreteľom na oznámenie Komisie z 18. mája 2022 s názvom Podpora a obnova Ukrajiny (COM(2022)0233),

— so zreteľom na odporúčanie Európskeho parlamentu z 23. novembra 2022 Rade, Komisii a podpredsedovi Komisie/vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku k novej stratégii Únie pre rozširovanie ([9]),

— so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2463 zo 14. decembra 2022, ktorým sa zriaďuje nástroj na poskytovanie podpory Ukrajine na rok 2023 (makrofinančná pomoc +) ([10]),

— so zreteľom na spoločné vyhlásenie predsedu Európskej rady, predsedníčky Komisie a prezidenta Ukrajiny prijaté na 24. samite EÚ – Ukrajina 3. februára 2023 v Kyjeve,

— so zreteľom na tretie rýchle posúdenie škôd a potrieb Ukrajiny zo 14. februára 2024, ktoré spoločne vypracovali vláda Ukrajiny, Komisia, Svetová banka a OSN,

— so zreteľom na svoje uznesenia z 23. februára 2023 o ozbrojenej agresii Ruskej federácie voči Ukrajine ([11]), z 21. februára 2023 o strategickom význame začatia prístupových rokovaní s Ukrajinou a Moldavskom ([12]) a z 21. februára 2023 o podpore Ukrajiny, Moldavska a Gruzínska na ceste k členstvu v EÚ ([13]),

— so zreteľom na uznesenie Európskeho parlamentu zo 6. októbra 2022 o vystupňovaní ruskej útočnej vojny proti Ukrajine ([14]),

— so zreteľom na uznesenie Európskeho parlamentu zo 16. februára 2023 o roku od začiatku ruskej invázie a útočnej vojny proti Ukrajine ([15]),

— so zreteľom na uznesenie Európskeho parlamentu z 15. júna 2023 o udržateľnej obnove a integrácii Ukrajiny do euroatlantického spoločenstva ([16]),

— so zreteľom na komuniké zo samitu NATO vo Vilniuse z 11. júla 2023,

— so zreteľom na vyhlásenia vedúcich predstaviteľov skupiny G7 z 27. júna 2022 a 19. mája 2023 o Ukrajine,

— so zreteľom na závery medzinárodnej konferencie expertov o obnove, rekonštrukcii a modernizácii Ukrajiny, ktorá sa konala 25. októbra 2022 v Berlíne,

— so zreteľom na závery konferencie o obnove Ukrajiny, ktorá sa konala 4. a 5. júla 2022 v Lugane, najmä na sedem „luganských zásad“, ktoré sú hlavnými zásadami procesu obnovy na Ukrajine,

([7]) Ú. v. EÚ C 290, 29.7.2022, s. 1.
([8]) Ú. v. EÚ C 365, 23.9.2022, s. 1.
([9]) Ú. v. EÚ C 167, 11.5.2023, s. 105.
([10]) Ú. v. EÚ L 322, 16.12.2022, s. 1.
([11]) Ú. v. EÚ C 229, 29.6.2023, s. 30.
([12]) Ú. v. EÚ C 229, 29.6.2023, s. 29.
([13]) Ú. v. EÚ C 229, 29.6.2023, s. 33.
([14]) Ú. v. EÚ C 132, 14.4.2023, s. 94.
([15]) Ú. v. EÚ C 283, 11.8.2023, s. 34.
([16]) Ú. v. EÚ C, C/2024/490, 23.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/490/oj.

— so zreteľom na závery Európskej rady z 30. mája 2022 o Ukrajine, v ktorých sa schválila myšlienka platformy pre obnovu Ukrajiny, ktorá by združovala ukrajinskú vládu, EÚ, jej členské štáty a Európsku investičnú banku, ako aj medzinárodných partnerov, finančné inštitúcie, organizácie, odborníkov a zainteresované strany,

— so zreteľom na závery konferencie o obnove Ukrajiny, ktorá sa uskutočnila 22. júna 2023 v Montreale,

— so zreteľom na uznesenie Európskeho parlamentu z 5. októbra 2023 o zhodnotení cesty Moldavska do EÚ ([17]),

— so zreteľom na plán obnovy a rozvoja Ukrajiny na roky 2022 – 2032,

A. keďže Rusko v súčasnosti vedie nevyprovokovanú, neoprávnenú a nezákonnú útočnú vojnu proti Ukrajine, v dôsledku ktorej Ukrajina stratila prístup na finančné trhy a výrazne sa znížili jej verejné príjmy; keďže Ukrajina výrazne zvýšila svoje verejné výdavky na obranu svojho zvrchovaného územia, riešenie humanitárnej situácie a zachovanie kontinuity štátnych služieb;

B. keďže okrem tragických strát na ľudských životoch sa každým dňom zvyšujú aj finančné náklady na podporu odolnosti, obnovy a rekonštrukcie Ukrajiny, keďže ruské sily a ich zástupcovia pokračujú v nerozlišujúcich a zlomyseľných útokoch na obytné oblasti a civilnú infraštruktúru vrátane nemocníc, domov a škôl; keďže jedným z takýchto príkladov je zničenie priehrady Kachovka, ktoré uskutočnilo Rusko 6. júna 2023 ako teroristický čin;

C. keďže ruská útočná vojna má obrovské bezpečnostné a hospodárske dôsledky pre všetky krajiny Východného partnerstva EÚ, najmä pre Moldavsko, ktorého hospodárstvo bolo vážne postihnuté stratou obchodu, poklesom zahraničných investícií a zvýšením cien energie a dopravy;

D. keďže od vypuknutia tejto útočnej vojny EÚ, jej členské štáty a podobne zmýšľajúci partneri poskytujú Ukrajine okrem vojenskej podpory aj značnú humanitárnu, finančnú a technickú podporu, ktorá je veľmi potrebná na pomoc Ukrajine pri uplatňovaní jej legitímneho práva brániť sa proti ruským útočníkom;

E. keďže v treťom rýchlom posúdení škôd a potrieb, ktoré vypracovala ukrajinská vláda, Komisia, skupina Svetovej banky a Organizácia Spojených národov a ktoré bolo uverejnené 14. februára 2024, sa náklady na podporu obnovy a rekonštrukcie Ukrajiny v nasledujúcom desaťročí odhadujú na 486 miliárd USD;

F. keďže 26. januára 2023 bola spustená multiagentúrna platforma na koordináciu darcov pre Ukrajinu, ktorá združuje odborníkov z Ukrajiny, EÚ, krajín G7, Európskej investičnej banky, Európskej banky pre obnovu a rozvoj, Medzinárodného menového fondu a Svetovej banky, aby pôsobila ako katalyzátor pri mobilizácii medzinárodných záväzkov potrebných na uspokojenie potrieb Ukrajiny;

G. keďže záväzky Tímu Európa pre Ukrajinu, ktoré poskytli inštitúcie EÚ, Európska investičná banka a členské štáty EÚ, dosiahli k júlu 2023 spolu 132 miliárd EUR;

H. keďže ukrajinské orgány v pláne obnovy a rozvoja na roky 2022 – 2032 zdôrazňujú svoj záväzok obnoviť a zmodernizovať svoju krajinu a realizovať integračné reformy EÚ;

I. keďže rekonštrukcia Ukrajiny bude tiež príležitosťou na urýchlenie dvojakej digitálnej a zelenej transformácie v krajine, a to aj prostredníctvom rozvoja energetickej suverenity a nezávislosti od ruských dodávok, čím sa bude „budovať lepšie“, a nebude sa len obnovovať alebo reprodukovať zničená alebo poškodená infraštruktúra;

J. keďže členské štáty EÚ a susedné krajiny, najmä Moldavsko, ktoré poskytli tranzit alebo útočisko miliónom Ukrajincov nútených opustiť svoje domovy, čelia aj výraznej hospodárskej záťaži v dôsledku rastúcej inflácie a najmä rýchleho rastu cien potravín a energií;

([17]) Ú. v. EÚ C, C/2024/1189, 23.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/1189/oj.

K. keďže smernica o dočasnej ochrane ([18]) pomohla uľahčiť integráciu ukrajinských utečencov v EÚ tým, že im poskytla povolenie na pobyt a prístup k zamestnaniu, sociálnej starostlivosti, zdravotnej starostlivosti a vhodnému ubytovaniu alebo bývaniu;

L. keďže EÚ v súčasnosti realizuje Nástroj pre Ukrajinu na roky 2024 – 2027, ktorý zahŕňa 50 miliárd EUR vo forme grantov aj pôžičiek; keďže tieto finančné prostriedky dopĺňajú podporu vo výške 85 miliárd EUR vrátane vojenskej pomoci, ktorá bola predtým poskytnutá Ukrajine; keďže sa očakáva vyčlenenie ďalších zdrojov v rámci Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa a Nástroja predvstupovej pomoci (IPA III), najmä na humanitárnu pomoc;

M. keďže zabezpečenie energetickej bezpečnosti a urýchlenie zelenej transformácie pre Ukrajinu, ostatné krajiny Východného partnerstva a EÚ zostane v nasledujúcich rokoch najvyššou prioritou; keďže všetky krajiny Východného partnerstva sú signatármi Parížskej dohody a zosúladenie s *acquis* EÚ v oblasti životného prostredia má pre kandidátske krajiny EÚ zásadný význam;

N. keďže správa Komisie z 2. februára 2023 o zosúlaďovaní právnych predpisov Ukrajiny s *acquis* EÚ poskytla komplexné a pozitívne hodnotenie pokroku Ukrajiny pri dokončovaní potrebných reforiem, čo ďalej podporuje jej ambície stať sa členom EÚ;

O. keďže rokovania medzi EÚ a kandidátskymi krajinami Ukrajinou a Moldavskom by sa mali začať čo najskôr v nadväznosti na pozitívne rozhodnutie Európskej rady zo 14. decembra 2023;

Všeobecné úvahy o útočnej vojne Ruska proti Ukrajine

1. čo najdôraznejšie odsudzuje brutálnu, nezákonnú a neoprávnenú útočnú vojnu Ruska proti Ukrajine, na ktorej sa podieľa nelegitímny bieloruský režim a jeho vodca Alexander Lukašenko; žiada, aby Rusko okamžite ukončilo všetky vojenské činnosti na Ukrajine a bezpodmienečne stiahlo všetky ozbrojené sily a vojenské vybavenie z celého medzinárodne uznaného územia Ukrajiny;

2. zdôrazňuje, že táto útočná vojna porušuje medzinárodné právo, ohrozuje bezpečnosť a stabilitu Európy a vyvolala celosvetovú potravinovú krízu, ktorá postihuje predovšetkým rozvojové a najmenej rozvinuté krajiny, za čo nesú plnú zodpovednosť Rusko a nelegitímny bieloruský režim a jeho vodca Alexander Lukašenko; zdôrazňuje, že nelegitímny bieloruský režim musí byť vzhľadom na svoju priamu účasť braný na zodpovednosť prostredníctvom hospodárskych a cielených európskych sankcií;

3. vyjadruje plnú solidaritu s ukrajinským ľuďom; plne podporuje nezávislosť, zvrchovanosť a územnú celistvosť Ukrajiny v rámci jej medzinárodne uznaných hraníc a zdôrazňuje, že táto vojna predstavuje vážne porušenie medzinárodného práva; vzdáva hold nesmiernej odvahe a odolnosti ukrajinského ľudu a ozbrojených síl krajiny, ktoré bránia svoju vlasť a zvrchované územie pred ruskými útočníkmi;

4. vyzýva EÚ, jej členské štáty a ich podobne zmýšľajúcich partnerov, aby podporovali Ukrajinu v jej obrane proti nezákonnej ruskej agresii trvalou humanitárnou, finančnou a vojenskou podporou a aby stáli pri Ukrajine tak dlho, ako to bude potrebné na dosiahnutie jej nezávislosti, zvrchovanosti a plnej kontroly nad celým jej medzinárodne uznaným územím;

5. víta rozhodnutie niektorých európskych spoločností stiahnuť sa z ruského trhu a vyzýva ostatné spoločnosti, aby nasledovali ich príklad a uprednostnili hodnoty pred hospodárskymi záujmami;

([18]) Smernica Rady 2001/55/ES z 20. júla 2001 o minimálnych štandardoch na poskytovanie dočasnej ochrany v prípade hromadného prílevu vysídlených osôb a o opatreniach na podporu rovnováhy úsilia medzi členskými štátmi pri prijímaní takýchto osôb a znášaní z toho vyplývajúcich dôsledkov (Ú. v. ES L 212, 7.8.2001, s. 12).

Hospodárske dôsledky pre EÚ, jej členské štáty a iné krajiny

6. trvá na tom, že úsilie o obnovu a rekonštrukciu po vojne, ako aj ďalšie súvisiace úsilie by mali byť v súlade s dvojakou zelenou a digitálnou transformáciou v členských štátoch EÚ;

7. vyzýva inštitúcie EÚ a členské štáty, aby zvýšili transparentnosť trhu a dočasne odstránili všetky prekážky dovozu poľnohospodárskych výrobkov s cieľom zmierniť celosvetovú krízu cien potravín;

8. zdôrazňuje, že nástroj NextGenerationEU, Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti ani flexibilita poskytovaná v rámci viacročného finančného rámca na roky 2021 – 2027 nepostačujú na splnenie finančných potrieb vyvolaných vojnou na Ukrajine; odporúča obrátiť sa na medzinárodných partnerov s cieľom získať podporu vrátane odborných znalostí v oblasti rekonštrukcie;

9. podporuje úsilie, ktoré sa vyvíja prostredníctvom tzv. koridorov solidarity s cieľom uľahčiť vývoz obilia z Ukrajiny cez rôzne pozemné trasy a prístavy EÚ, a to napriek nezákonnej blokáde Čierneho mora zo strany Ruska; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby ďalej rozširovali tieto koridory solidarity s cieľom zmierniť celosvetovú potravinovú krízu vyvolanú ruskou útočnou vojnou;

10. zdôrazňuje naliehavú potrebu aktívneho zapojenia sa do svetovej politiky, najmä v rámci OSN a Svetovej obchodnej organizácie, keďže Rusko naďalej hľadá iné odbytiská, aby nahradilo straty spôsobené zavedenými sankciami;

11. oceňuje humanitárnu pomoc, ktorú krajiny Východného partnerstva poskytli Ukrajine, a vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby poskytli viac finančnej podpory susedným štátom;

12. vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby poskytli väčšiu hospodársku a finančnú podporu s cieľom minimalizovať negatívne účinky rusko-ukrajinskej vojny na hospodárstva ostatných krajín Východného partnerstva;

13. žiada, aby EÚ a jej členské štáty poskytovali krajinám Východného partnerstva viac programov technickej pomoci na posilnenie ich udržateľného vývozného potenciálu do EÚ;

Utečenci

14. konštatuje, že viac ako 8 miliónov Ukrajincov bolo nútených opustiť svoje domovy a hľadať útočisko na bezpečnejších miestach v Európe a že viac ako 6,2 milióna Ukrajincov bolo v dôsledku vojny vnútorne vysídlených;

15. zdôrazňuje značné finančné náklady, ktoré vznikli v dôsledku tohto prílevu, najmä pre Moldavsko, ktoré sa stalo hlavnou tranzitnou krajinou pre ukrajinských utečencov; konštatuje, že ukrajinskí utečenci tvoria 0,7 % obyvateľstva, ktoré v súčasnosti žije v Gruzínsku;

16. víta aktívny a humánny prístup členských štátov EÚ a Moldavska, ktoré udržiavajú svoje hranice otvorené a poskytujú prostriedky na evakuáciu, prístrešie, núdzovú pomoc, lekársku pomoc a azyl ľuďom utekajúcim pred ruskou útočnou vojnou;

17. žiada, aby sa ukrajinským utečencom priznali rovnaké práva ako občanom EÚ, pokiaľ ide o prístup k zdravotnej starostlivosti, vzdelaniu a trhu práce, ktoré sú kľúčom k zabráneniu nárastu chudoby medzi týmito utečencami;

18. vyzýva na vzdelávacie iniciatívy a programy pre vysídlené ukrajinské deti a mladých ľudí vrátane zabezpečenia prístupu ku kvalitnému vzdelávaniu a jazykovej a odbornej príprave;

19. zdôrazňuje kľúčovú úlohu občianskej spoločnosti pri ochrane a integrácii utečencov zo zraniteľných skupín, najmä na trhu práce;

20. víta uvoľnenie 3,4 miliardy EUR z prostriedkov Pomoci pri obnove v rámci politiky súdržnosti a pri obnove území v Európe pre členské štáty EÚ, ktoré poskytujú útočisko ľuďom, ktorí utiekli pred ruskou inváziou;

21. víta skutočnosť, že Komisia 29. júna 2022 prijala Flexibilnú pomoc územiam (FAST-CARE), čo je nový balík, ktorý poskytuje dodatočnú flexibilitu v súvislosti s vykonávaním nástrojov politiky súdržnosti s cieľom pomôcť členským štátom EÚ, regionálnym a miestnym orgánom a ďalším partnerom riešiť dôsledky ruskej útočnej vojny proti Ukrajine;

22. vyzýva EÚ, aby poskytla dodatočné finančné prostriedky tým členským štátom EÚ a Moldavsku, ktoré sú hlavnými vstupnými bodmi pre ukrajinských utečencov prechádzajúcich do EÚ;

23. upozorňuje na 250 000 vnútorne vysídlených osôb v Gruzínsku, ktoré sa stále nemôžu bezpečne a dôstojne vrátiť domov v dôsledku pokračujúcej ruskej okupácie regiónov Abcházsko a Cchinvali/Južné Osetsko;

Odolnosť, obnova a rekonštrukcia Ukrajiny a podpora Moldavska

24. zdôrazňuje, že je naliehavo potrebná ďalšia okamžitá a rozsiahla finančná pomoc, ktorá by pomohla ukrajinskému a moldavskému hospodárstvu udržať sa nad vodou, aby mohli lepšie dosiahnuť dlhodobú stabilitu; vyzýva na obnovenie stratégie EÚ týkajúcej sa krajín Východného partnerstva, ktoré sú kandidátmi na členstvo v EÚ, s cieľom ďalej zlepšovať hospodárske vzťahy medzi EÚ a jej členskými štátmi a týmito krajinami;

25. víta skutočnosť, že od začiatku ruskej útočnej vojny EÚ, jej členské štáty a finančné inštitúcie úspešne mobilizovali bezprecedentné sumy vo forme grantov a pôžičiek na podporu celkovej hospodárskej, sociálnej a finančnej odolnosti Ukrajiny vo forme makrofinančnej pomoci, rozpočtovej podpory, pomoci v núdzových situáciách a pomoci pri riešení krízových situácií a humanitárnej pomoci;

26. vyzýva EÚ, aby čo najskôr zaviedla právne predpisy potrebné na to, aby bolo možné skonfiškovať zmrazené ruské aktíva a použiť ich na obranu Ukrajiny a riešenie rôznych dôsledkov ruskej útočnej vojny proti Ukrajine vrátane rekonštrukcie krajiny a odškodnenia obetí;

27. trvá na tom, že je mimoriadne dôležité poskytnúť podporu ukrajinským malým a stredným podnikom, poľnohospodárom a občianskej spoločnosti, aby sa zachovala ich funkčnosť v týchto vojnových časoch; zdôrazňuje, že malé a stredné podniky budú zohrávať rozhodujúcu úlohu pri dlhodobej hospodárskej obnove Ukrajiny;

28. víta skutočnosť, že EÚ v roku 2022 prijala nástroj makrofinančnej pomoci+, v rámci ktorého poskytuje Ukrajine dlhodobé pôžičky vo výške až 18 miliárd EUR na podporu kritických opráv dopravnej infraštruktúry, ako sú mosty, cesty a železnice, ako aj opravy inej kritickej a komunálnej infraštruktúry a verejných služieb a obnovu bytových zariadení a sociálnej infraštruktúry, ako sú školy, škôlky a zdravotnícke zariadenia;

29. zdôrazňuje, že je dôležité, aby EÚ posilnila postavenie organizácií občianskej spoločnosti a komunitných iniciatív a poskytla im zdroje, aby mohli významne prispieť k rekonštrukcii a povojnovej obnove Ukrajiny;

30. vyzýva EÚ, aby vytvorila stimuly pre európske spoločnosti na investovanie v postihnutých regiónoch s cieľom podporiť hospodársku obnovu, vytváranie pracovných miest a povojnovú rekonštrukciu;

31. víta dočasné pozastavenie všetkých dovozných ciel na všetok ukrajinský vývoz do EÚ, čo znamená úplný, bezcolný a bezkvótový prístup pre tento vývoz od 30. mája 2022, ako aj pozastavenie všetkých antidumpingových a ochranných opatrení EÚ, ktoré sa uplatňujú na ukrajinský vývoz ocele; víta rozhodnutie Rady z 25. mája 2023 pozastaviť všetky clá, kvóty a opatrenia na ochranu obchodu na ukrajinský vývoz do EÚ na ďalší rok, do júna 2024;

32. podporuje návrh Komisie zo 14. februára 2023 na začlenenie dátového roamingu do dohody o pridružení medzi EÚ a Ukrajinou; vyzýva Výbor pre obchod EÚ-Ukrajina, aby podporil tento návrh a poskytol vzájomné zaobchádzanie na jednotnom trhu pre dátový roaming medzi Ukrajinou a EÚ;

33. víta rozhodnutie Komisie zo 7. júna 2023 o ďalšej integrácii Ukrajiny do jednotného trhu EÚ otvorením Nástroja na prepájanie Európy na financovanie infraštruktúry;

34. pripomína, že vo vyhlásení z Lugana, ktoré podpísalo viac ako 40 krajín a medzinárodných finančných inštitúcií, sa zdôraznili zásady procesov obnovy a rekonštrukcie na Ukrajine, medzi ktoré patrí partnerstvo, reformný proces, transparentnosť, zodpovednosť a právny štát, demokratická účasť, zapojenie zainteresovaných strán, rodová rovnosť a rozmanitosť, a udržateľnosť;

35. víta návrh Komisie z 20. júna 2023 na zriadenie nového Nástroja pre Ukrajinu zameraného na podporu obnovy, rekonštrukcie a modernizácie Ukrajiny ako špecializovaného finančného nástroja, ktorý bude poskytovať konzistentnú, predvídateľnú a flexibilnú podporu Ukrajine v rokoch 2024 až 2027;

36. zdôrazňuje, že úsilie o rekonštrukciu sa musí opierať o inovácie, aby sa podporila dvojaká digitálna a zelená transformácia;

37. zdôrazňuje, že občianska spoločnosť musí byť úzko zapojená do všetkých fáz procesu rekonštrukcie, aby sa zabezpečilo úspešné uskutočnenie reforiem právneho štátu, deoligarchizácie, boja proti korupcii a dvojakej zelenej a digitálnej transformácie;

38. zdôrazňuje, že EÚ by mala pokračovať v investíciách do energetickej transformácie Ukrajiny, a to aj prostredníctvom financovania viacnárodných projektov v oblasti energetickej bezpečnosti, s cieľom uspokojiť súčasné a budúce potreby energetickej infraštruktúry;

39. vyzýva ukrajinskú vládu, aby pokračovala v posilňovaní miestnej samosprávy a začlenila úspešnú reformu decentralizácie do celkovej štruktúry procesov odolnosti, obnovy a rekonštrukcie Ukrajiny;

40. víta úlohu Azerbajdžanu pri zvyšovaní energetickej bezpečnosti členských štátov EÚ a Ukrajiny; zdôrazňuje potrebu urýchliť prechod od fosílnych palív k zelenej energii a ďalej podporovať energetickú efektívnosť; vyzýva Azerbajdžan a Arménsko, aby zintenzívnili rokovania o trvalej mierovej dohode, ktorá by vyriešila prebiehajúce hraničné konflikty a prispela k stabilite, spolupráci a prosperite v regióne;

41. zdôrazňuje význam pokračujúcej podpory budovania technických kapacít pre projekty prepojenosti, ktoré posilňujú energetickú bezpečnosť medzi EÚ a krajinami Východného partnerstva, ako je napríklad projekt podmorského kábla v Čiernom mori medzi Gruzínskom a Rumunskom;

42. vyzýva EÚ a jej podobne zmýšľajúcich partnerov, aby zachovali svoju politiku sankcií voči Rusku a nelegitímnemu bieloruskému režimu a jeho vodcovi Alexandrovi Lukašenkovi a aby zároveň monitorovali, oživili a zvýšili jej účinnosť a vplyv;

43. vyzýva orgány všetkých členských štátov EÚ a krajín východného susedstva, aby zabezpečili identifikáciu, vyšetrovanie a stíhanie akéhokoľvek možného obchádzania sankcií;

44. je hlboko znepokojený pokračujúcim obchodom s tovarom, na ktorý boli uvalené sankcie, medzi krajinami EÚ a Ruskom; vyjadruje poľutovanie nad vážnymi nedostatkami v dodržiavaní sankcií EÚ voči Rusku; odsudzuje prax, keď sa tovar z EÚ, na ktorý boli uvalené sankcie, predáva spoločnostiam alebo jednotlivcom z krajín, ktoré nie sú členskými štátmi EÚ, pričom tovar zostáva v EÚ, a následne sa odosiela priamo do Ruska; odsudzuje spoločnosti, vrátane spoločností v EÚ, ktoré sa úmyselne vyhýbajú sankciám, čím podkopávajú úsilie EÚ o podporu Ukrajiny, aby mohli naďalej dosahovať obrovské zisky; trvá na tom, že obchádzanie reštriktívneho opatrenia Únie, a to aj prepravou tovaru na miesto určenia, kde je zakázaný jeho dovoz, vývoz, predaj, nákup, prevod, tranzit alebo preprava, by sa malo na úrovni EÚ považovať za trestný čin; zdôrazňuje, že z hľadiska presadzovania je mimoriadne dôležité, aby EÚ urýchlene kriminalizovala porušovanie priamych sankcií, a to aj v prípade, že bolo spáchané z hrubej nedbanlivosti, ako aj nepriame porušovanie sankcií obchádzaním reštriktívnych opatrení Únie;

45. vyzýva EÚ, jej členské štáty a podobne zmýšľajúcich partnerov, aby naďalej podporovali Moldavsko na jeho zvolenej európskej ceste, pretože jeho stabilita a prosperita sú priamo spojené s odolnosťou Ukrajiny a bezpečnosťou Európy;

46. vyzýva EÚ, aby pokračovala vo finančnej a politickej podpore ostatných krajín Východného partnerstva vrátane Arménska a Azerbajdžanu;

47. vyzýva EÚ, aby konkrétne a viditeľne pomohla Gruzínsku a podporila tak jeho ďalší pokrok na ceste k členstvu v EÚ;

48. zdôrazňuje, že je dôležité, aby EÚ poskytla finančnú pomoc bieloruskej občianskej spoločnosti, mladým ľuďom, študentom, akademickým pracovníkom a odborníkom; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zjednodušili postupy na získanie víz a povolení na pobyt pre osoby, ktoré utekajú z Bieloruska z politických dôvodov, a aby pripravili pravidlá a postupy na riešenie prípadov osôb bez štátnej príslušnosti;

49. trvá na tom, že Rusko musí byť povinné uhradiť škody, ktoré spôsobilo, a tým výrazne prispieť k úsiliu Ukrajiny o rekonštrukciu; vyzýva, aby sa v súlade s medzinárodným právom preskúmali všetky právne možnosti využitia zmrazených ruských aktív na podporu všetkých oblastí pomoci Ukrajine a jej obnovy.